

ความต้องการแรงงานของตลาดแรงงาน

ข้อมูลเชิงปริมาณจากหน่วยงานเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเข้าสู่ความต้องการของตลาดแรงงานตามการขาดแคลนแรงงานในภาคส่วนต่างๆ ดังนี้

1. กระทรวงแรงงาน
ภาพรวมความต้องการแรงงานตามสาขาการผลิต ได้แก่ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ในปี พ.ศ. 2558 – 2561 ความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นในทุกสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มความต้องการแรงงานสูงที่สุด ได้แก่ ภาคบริการ รองลงมา ได้แก่ภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม รายละเอียดดังตาราง

สาขาการผลิต	2558	2559	2560	2561
ภาคเกษตรกรรม	15,122,495	15,280,511	15,457,969	15,640,950
ภาคอุตสาหกรรม	8,010,484	8,072,170	8,138,561	8,212,616
ภาคบริการ	16,244,633	16,417,587	16,620,980	16,836,155
รวม	39,377,976	39,770,269	40,217,490	40,689,722

3. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
คาดการณ์ความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรม ใน 3 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2558-2560) โดยใช้ระบบ LEED-X⁺ (ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การศึกษา และแรงงาน) ประเมินความต้องการแรงงานมีมากกว่า 3,268,000 คน โดยเฉพาะ 5 สาขาอุตสาหกรรมหลักที่มีการจ้างแรงงานสูง คือ

1. อาหารและเครื่องดื่ม 1,310,000 คน
2. สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 887,000 คน
3. ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 470,000 คน
4. ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ 430,000 คน
5. เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ 173,000 คน

2. สำนักงานบริหารแรงงาน กระทรวงแรงงาน
การคาดประมาณแนวโน้มความต้องการกำลังคนโดยรวมหรือการจ้างงานรวมทั้งประเทศในช่วงปี 2558 – 2562 พบว่าความต้องการกำลังคนโดยรวมมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 0.52 ต่อปี ทั้งนี้จำนวนความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเฉลี่ย 306,955 คนปี เป็นความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเพื่อขยายด้านแรงงานจำนวนเฉลี่ย 198,335 คนปี และความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่ม เพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไปจำนวนเฉลี่ย 108,620 คนปี โดยจำแนกตามสาขาการผลิต ดังนี้

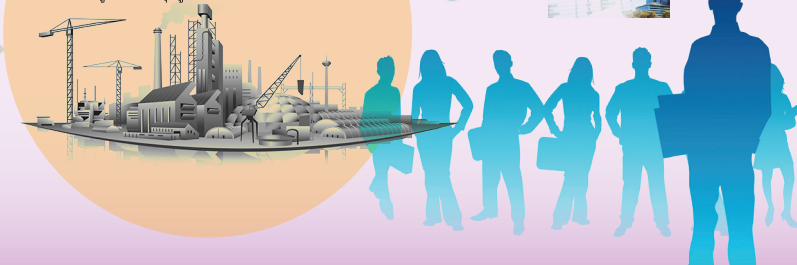
สาขาการผลิต	ความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่ม (คน/ปี)	ทดแทนแรงงาน (คน/ปี)	ส่วนขยายด้าน (คน/ปี)	
ภาคเกษตรกรรม พืชสวน	1. 1,000,000	96,096	78,595	19,503
ภาคอุตสาหกรรม พืชสวน	1. 1,000,000	85,351	42,048	43,303
ภาคบริการ พืชสวน	1. 1,000,000	125,505	79,691	45,814
รวม	3,000,000	306,955	198,335	108,620

“ในปี 2558 ประเทศไทยมีโครงการขนาดใหญ่ ที่มุ่งไปสู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบราง ระบบถนน เพื่อเชื่อมการค้าการลงทุน ลดต้นทุนโลจิสติกส์ การพัฒนาการขนส่งทางอากาศ การขนส่งทั้งคน สินค้า และบริการ จากศูนย์กลางไปสู่ภูมิภาค และตะเข็บชายแดนรอบด้าน เชื่อมโยงข้ามภูมิภาคสะดวกขึ้น ช่วยการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และเป็นการกระจายความแออัดในเมืองขนาดใหญ่ ให้เกิดความเจริญในโดยรวม รวมแล้วมากกว่า 100 โครงการ นำมาซึ่งความต้องการแรงงานฝีมือที่มีทักษะวิชาชีพ ภาคการศึกษาจึงต้องเร่งสร้างกำลังคนทุกระดับเพื่อให้มีทักษะพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต”

4. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
ความต้องการแรงงานของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ปี 2558 มีความต้องการแรงงาน 40,396 คน หมวดอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้ามีความต้องการแรงงานสูงสุด 14,531 คน หมวดเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์เกษตร 8,439 คน และหมวดผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง 7,756 คน

5. สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
ประมาณการความต้องการแรงงานในการผลิตไม้ต่ำกว่า 500,000 คน เพื่อรองรับการลงทุนของภาคเอกชน ที่มีมูลค่าการลงทุนสูง 2.2 ล้านล้านบาท

อาชีพที่มีความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มเติมนมากที่สุด คือ

1. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง 79,536 คน
2. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 59,404 คน
3. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง 41,780 คน
4. อาชีพอื่นพื้นฐานต่างๆ ด้านการขยายและให้บริการ 40,375 คน
5. ผู้ปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประมง 36,056 คน

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา | www.onec.go.th
Office of the Education Council | ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑๒๔

พฤษภาคม ๒๕๕๘

การแก้ปัญหา
อ่านออกเขียนได้ การจัดการศึกษา
ตามแนวพระราชดำริ

“ **มิติใหม่** การจัดการศึกษา
เพื่ออาชีพ
การพัฒนา
คุณภาพครู การเตรียมความพร้อม
เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การศึกษา การขยายโอกาส
ทางการศึกษา

ไทย การจัดการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

การเตรียมความพร้อม
เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การศึกษาที่มีคุณภาพ จูงใจให้คนไทยสร้างงานพัฒนาอาชีพ
สร้างสังคมและสร้างชาติ

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๔๔/๒๐ ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๘๑๒๓ ต่อ ๑๑๒๒ โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๐๐๘๓ www.onec.go.th

เก็บตก..ปกหน้า

สุภสิทธิ์ ภูภักดี

เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงาน “มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ บริเวณกระทรวงศึกษาธิการโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเรือเอก ธรรมศักดิ์ พิพัฒน์นาคย์) เลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) พร้อมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการให้การต้อนรับ โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีได้เยี่ยมชมการจัดงานในโซนต่าง ๆ รวมทั้งชมนิทรรศการของ สกศ. ในโซน ๙ หัวข้อ “การศึกษาเดินหน้าประเทศไทย” อีกด้วย

เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบจัดสัมมนาวิชาการ
ในประเด็นต่าง ๆ ในงาน “มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” โดยหัวข้อที่จัดสัมมนามี ๖ เรื่อง ดังนี้ วันที่ ๒๑
พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ๑) คุณภาพการศึกษา : ทางออกอนาคตประเทศ ๒) รูปแบบการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล
ในกำกับ ๓) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ๑) สัดส่วน
ผู้เรียนสายอาชีพ: ความอยู่รอดของประเทศไทย ๒) เส้นทางสู่ความสำเร็จของ ICT ในสถานศึกษา และ ๓) กลยุทธ์
การยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยด้วยกระบวนการอบรมพัฒนาด้วยรูปแบบ EIS&GFE

ในเดือนพฤษภาคมนี้ เป็นเดือนที่ชาวกระทรวงศึกษาธิการพร้อมใจกันเปิดบ้านอย่างยิ่งใหญ่ต้อนรับ ครูอาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้สนใจมารับฟังและรับชมผลงานการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในงาน “มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๘ ณ กระทรวงศึกษาธิการ การจัดงานครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๙ โซน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารับผิดชอบ โซน ๙ ในหัวข้อ “การศึกษาเดินหน้าประเทศไทย” นอกจากนี้ได้รับมอบหมายให้จัดสัมมนาวิชาการทั้งสองวัน การจัดงานครั้งนี้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ให้เกียรติเป็นประธานเปิดงาน และเยี่ยมชมนิทรรศการทั้ง ๙ โซน ท่านผู้อ่านทุกท่านสามารถติดตามชมบรรยากาศงานได้ในเก็บตกปกหน้าและเก็บตกปกหลัง

เมื่อเดือนที่แล้ว วารสารการศึกษาไทยได้นำเสนอเรื่อง “การส่งเสริมความเป็นพลเมืองผ่านทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง” ในเดือนนี้โครงการดังกล่าวมีการติดตามผลและมีพิธีมอบวุฒิบัตรให้ผู้เข้ารับการอบรม โดย นางสุทธศรี วงษ์สมาน เลขาธิการสภาการศึกษา และพลโท พันธุ์ศักดิ์ จันทร์ตั้ง ผู้อำนวยการศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๖ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ เทคนิค “การเล่าเรื่อง (Storytelling)” ที่สามารถนำไปใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอน ติดตามอ่านได้ใน “บทความ ๑ เล่าเรื่อง ความทรงจำอันงดงามที่พึงแบ่งปัน” นอกจากนี้ วารสารการศึกษาไทยได้สัมภาษณ์วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมจากทุกภูมิภาคถึงความรู้สึกและสิ่งที่ได้รับจากการอบรมในครั้งนี้ ติดตามอ่านได้ใน “บทความ ๒ เสียงสะท้อนจากผู้เข้ารับการอบรมโครงการสร้างเสริมทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา”

“เยาวสตรี” เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำนักงานฯ ให้ความสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันภัยรอบตัวมีอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย การสร้างความรู้ความเข้าใจจะช่วยลดอัตราความเสี่ยงได้ สำนักงานฯ จึงจัดสัมมนาวิชาการ เรื่อง “เยาวสตรีไทย ใส่ใจเรียนรู้ ต้านภัยมืดจากสังคม” ขึ้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในด้านต่าง ๆ ติดตามอ่านรายละเอียดได้ใน “รายงานพิเศษ สกศ. ติวเข้มกฎหมาย - ส่องภัยมืด เสริมภูมิคุ้มกันเยาวสตรีนาร่องเมืองภูเก็ต”

ปิดท้ายด้วยองค์ความรู้จากครูสุนทร เขาวนะพานิช ภูมิปัญญาไทย รุ่น ๖ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ด้านแพทย์แผนไทย นำทีมโดยรองเลขาธิการสภาการศึกษา (นายพิษณุ ตูลสุข) นำสื่อมวลชนไปเยี่ยมชมครูสุนทร ซึ่งมีสูตรเด็ด เคล็ดลับดี ๆ มาฝาก ติดตามอ่านได้ใน “บทความ ๓ สกศ. พาสื่อเรียนรู้ครูภูมิปัญญาไทยแพทย์พื้นบ้านห้วยขา”

นางสาวสุวีณา เกนทะนะคิล

ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารสาธารณะ

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
Office of the Education Council

www.onec.go.th

พฤษภาคม ๒๕๕๘ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑๒๕

สารบัญ

- ๓ รายงานพิเศษ / อธิกร เกกิงมหาโชค
สำนักสื่อสารสาธารณะ
- สกศ. ทิวเข้มกฎหมาย - ส่งภัยมืด เสริมภูมิคุ้มกันเยาวชนสตรีนาร่องเมืองภูเก็ต

- ๕ ข่าวย่อยสภา / ศลิษา ใจสมุทร
สำนักสื่อสารสาธารณะ
- เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานการประชุมการจัดทำกฎหมาย (ร่าง) พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ
  - คณะอนุกรรมการกระจายอำนาจ ประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปข้อเสนอแนะของสถานศึกษาที่มีความพร้อมสูง นำไปสู่ความเป็นอิสระอย่างแท้จริง
  - สกศ. เดินหน้าประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา ครั้งที่ ๘
  - นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมโซน ๘ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
  - สกศ. จัดสัมมนาวิชาการ “มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” โขววิสัยทัศน์พลิกโฉมการศึกษาไทยทุกมิติ
  - เลขาธิการสภาการศึกษา ให้เจ้าหน้าที่จากองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO Bangkok) เข้าพบ
  - เลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมประชุมโต๊ะกลมไทย - สหรัฐฯ ครั้งที่ ๗ ผลักดัน STEM Education เป็นวาระแห่งชาติ
  - สกศ. จับมือ UNESCO เตรียมจัดประชุมนานาชาติ ขับเคลื่อนกรอบควมดีแห่งชาติสู่การปฏิบัติ
  - สกศ. เร่งเดินหน้าประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ ครั้งที่ ๘

- ๑๔ บทความ ๑ / พุฒิสาร์ อัครกะพู
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
- เล่าเรื่อง ความทรงจำอันงดงามที่พึงแบ่งปัน

- ๑๗ บทความ ๒ / ทศน์วลัย เนียมบุบผา
สำนักสื่อสารสาธารณะ
- เสียงสะท้อนจากผู้เข้ารับการอบรมโครงการสร้างเสริมทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

- ๒๓ บทความ ๓ / ไกลต้า สดสมศรี
สำนักสื่อสารสาธารณะ
- สกศ. พาสื่อเรียนรู้ครูภูมิปัญญาไทย แพทย์พื้นบ้านหัวเขา

คณะที่ปรึกษา

เลขาธิการสภาการศึกษา
(นางสุทธศรี วงษ์สมาน)

รองเลขาธิการสภาการศึกษา
(นายพิษณุ ตูลสุข)

ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
(นายสมศักดิ์ ตลประสิทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารสาธารณะ

กองบรรณาธิการ

นางสาวสุวิณา เกษณะนศิลป์
บรรณาธิการ

นางสาวทัศนีย์ เนียมบุบผา
ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายศิริรัตน์ ชำนาญกิจ

นายสุกสิทธิ์ ภูภักดี

นายสุภาชัย พันธุ์เดช

ถ่ายภาพ

วัตถุประสงค์การจัดทำ

๑. เพื่อรายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละเดือน
๒. เพื่อนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในด้านต่าง ๆ ต่อสาธารณชน
๓. เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กับบุคคล/หน่วยงานต่าง ๆ

สกศ. ตีวงเข้มกฎหมาย - ส่งภัยมืด เสริมภูมิคุ้มกันเยาวชนสตรี นำร่องเมืองภูเก็ต

“เยาวชนสตรีไทย สมควรมีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ทางกฎหมาย รู้เท่าทันความร้ายแรงของภัยมืดในสังคมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ ร่วมกันขับเคลื่อน การพัฒนาสตรีและเยาวชนสตรีไทย นำพาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป”

เลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) เดินหน้าขับเคลื่อนพลังเยาวชนสตรีไทยตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีไทยในสถานศึกษา (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙) ตามมติเห็นชอบในหลักการ ของคณะรัฐมนตรี (๑๗ กันยายน ๒๕๕๖) ที่มีเป้าหมาย มุ่งเน้นการพัฒนาสตรีในด้านการเสริมสร้างภูมิปัญญา ทักษะชีวิต วัฒนธรรม ค่านิยม สร้างสรรค์ พัฒนาคุณภาพ ชีวิตและศักยภาพทางสังคม รวมถึงการเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันตนเองต่อภัยคุกคามของปัญหาสังคม เพราะ เยาวสตรีคือทรัพยากรกำลังคนสำคัญในการนำพา ประเทศ ให้ก้าวเข้าสู่ความเจริญที่สอดคล้องและ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ประเทศ และการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดย คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพ เยาวสตรีในสถานศึกษา ได้ดำเนินการจัดสัมมนา ทางวิชาการ เรื่อง “เยาวชนสตรีไทย ใส่ใจเรียนรู้ ด้านภัย มืดจากสังคม” ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ในด้านต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ยาเสพติด กฎหมายความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน กฎหมายความผิดเกี่ยวกับเพศ กฎหมายความผิด เกี่ยวกับเสรีภาพ กฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ กฎหมายที่ว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ของสตรีและเยาวชน กฎหมายครอบครัว กฎหมาย มรดก กฎหมายแรงงานในส่วนการจ้างแรงงานเด็ก และสตรี กฎหมายว่าด้วยสิทธิเด็ก รวมทั้งการสร้างเสริม บุคลิกภาพที่ดีของสตรีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

กลุ่มเป้าหมายครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนหญิงระดับ ชั้นมัธยมศึกษาในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต จำนวน ๑๐๐ คน ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน/องค์กร ที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนา ศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา และองค์กรสตรี ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน ๕๐ คน

นางสุทธศรี วงษ์สมาน เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวถึงสภาพปัญหาของเยาวชนสตรีว่า ปัจจุบัน สังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุอย่างมาก แต่การพัฒนาทางด้านจิตใจของบุคคลนั้นยังไม่ได้ พัฒนาไปตามความเจริญทางวัตถุ เยาวชนจำนวนมาก ให้ความสำคัญกับค่านิยมทางด้านวัตถุ ต้องการ

ความสะดวกรบายจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงทำให้พวกมิจฉาชีพอาศัยความรู้เพียงสาขของเยาวชนเป็นโอกาสชักจูงให้เยาวชนกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม และก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นสตรีที่อาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ด้วยความไม่รู้กฎหมายจึงอาจตกหลุมพรางภัยมืดของสังคมที่เกิดจากความเห็นแก่ตัวของผู้ใหญ่ ซึ่งจะพบได้ว่า ในปัจจุบันจำนวนเยาวชนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการเสพ การสูบ การเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข คดีอาชญากรรม และมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จนนำมาซึ่งการกระทำ ความผิดไม่ว่าจะเป็นการทำแท้ง หรือคดียาเสพติด มีเพิ่มขึ้นอย่างมาก ปัญหาเหล่านี้จำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันป้องกันและแก้ไขอย่างเร่งด่วน

เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า การอบรมให้ความรู้ครั้งนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับความร้ายแรงของภัยมืดในสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เยาวสตรีไทยอาจตกเป็นเหยื่อจากภัยมืดของสังคมปัจจุบัน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะช่วยสร้างเกราะหรือภูมิคุ้มกันแนวร่วม และเครือข่ายในการรณรงค์ต่อต้านภัยมืดของสังคมให้แก่เยาวสตรีในสถานศึกษา อีกทั้งมีความรู้ทางด้านกฎหมาย สามารถใช้กฎหมายนั้นมาปกป้องและคุ้มครองสิทธิของตนเอง รวมทั้งยังมีการปลูกฝังกิริยามารยาทของสตรีไทย ซึ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันประณีตงดงามของไทยให้แก่เยาวสตรีในสถานศึกษา

“เยาวสตรีไทย สมควรมีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ทางกฎหมาย รู้เท่าทันความร้ายแรงของภัยมืดในสังคมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาสตรีและเยาวสตรีไทย นำพาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป” นางสุทธศรี กล่าว

ทั้งนี้ มีข้อมูลของหน่วยงานสตรีขององค์การสหประชาชาติ (UN Women) รายงานว่าในปี ๒๕๕๖ ประเทศไทยมีเด็กและสตรีถูกระทำรุนแรงสูงขึ้น ซึ่งเป็นความรุนแรงต่อคู่ของตนเอง โดยไทยอยู่ในลำดับที่ ๓๖ จาก ๗๕ ประเทศที่มีการกระทำรุนแรงทางกายมากที่สุด และไทยอยู่ในลำดับที่ ๗ จาก ๗๑ ประเทศที่มีการกระทำรุนแรงทางเพศมากที่สุด

หลายหน่วยงานรวมถึงสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ตระหนักถึงปัญหาของการถูกระทำรุนแรง ทั้งทำร้ายร่างกายและล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเร่งด่วน โดยเฉพาะการดูแลด้านจิตใจ เพื่อป้องกันการเกิดบาดแผลทางใจ โดยที่ผ่านมาสังคมยังมีความเข้าใจว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องภายในครอบครัว หรือเป็นเรื่องน่าอับอาย จึงทำให้ผู้ที่ถูกระทำไม่ได้รับการดูแลแก้ไขตั้งแต่ต้น และเกิดปัญหาตามมา เช่น การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือตกเข้าสู่วังวนยาเสพติด ฯลฯ

นอกเหนือจากเร่งเสริมภูมิคุ้มกันทางความคิดแก่เยาวสตรีจังหวัดภูเก็ตในโครงการนี้แล้ว สุดท้ายทุกฝ่ายควรรหาทางส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขความขัดแย้งในครอบครัว โดยไม่ใช้ความรุนแรง

สิ่งเหล่านี้จะเป็นภูมิคุ้มกันสกัดกั้นมิให้เยาวสตรีในสังคมไทยต้องกลายเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงอย่างซ้ำซากไม่รู้จบ

เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานการประชุมการจัดทำ กฎหมาย (ร่าง) พระราชบัญญัติ คณะกรรมการ นโยบายการศึกษา และพัฒนามนุษย์แห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นางสาวศลิษา ใจสมุทร เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานการประชุมระดมความคิดเห็น เรื่อง การจัดทำกฎหมาย (ร่าง) พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายการศึกษา และพัฒนามนุษย์แห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อเตรียมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา ณ ห้องดวงกมล ชั้น ๒ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

นางสาวศลิษา ใจสมุทร เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวเปิดการประชุมว่า กรอบการร่างรัฐธรรมนูญ มีความชัดเจนว่าการปฏิรูปการศึกษาต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ ซึ่งจะทำหน้าที่หลักในการปฏิรูปการศึกษา และผลักดันให้เกิดผลสำเร็จ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ในฐานะหน่วยงานระดับนโยบาย จึงได้ เร่งจัดทำร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าว

เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทของสำนักงานฯ รองรับเปลี่ยนบทบาทของคณะกรรมการฯ ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จสู่การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และยั่งยืน ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ พ.ศ. .... และเห็นด้วยในหลักการ พร้อมทั้งได้ให้ข้อสังเกตว่า บทบาทใหม่ของคณะกรรมการนโยบายการศึกษา และพัฒนามนุษย์แห่งชาติ ควรเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ส่วนการดำเนินนโยบายจะใช้นโยบายเป็นฐาน รวมทั้งปรับบทบาทให้มีการขับเคลื่อนลงสู่ภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับข้อเสนอวันนี้ สกศ. จะนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำเสนอต่อสภาการศึกษา คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาและคณะรัฐมนตรีต่อไป

คณะอนุกรรมการกระจายอำนาจ ประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปข้อเสนอแนะ ของสถานศึกษา ที่มีความพร้อมสูง นำไปสู่ ความเป็นอิสระอย่างแท้จริง

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ รองศาสตราจารย์ วรากรณ์ สามโกเศศ ประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เรื่อง ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย การกระจายอำนาจด้านความเป็นอิสระให้สถานศึกษา จัดโดยคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการกระจายอำนาจ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ หลักสี่ กรุงเทพฯ

ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มีการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการกระจายอำนาจด้านความเป็นอิสระให้สถานศึกษาขนาดใหญ่-กลาง-เล็ก ซึ่งได้เชิญผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพร้อมสูงทั้งในกรุงเทพฯ และภูมิภาค จำนวน ๒๕ แห่ง แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มย่อย เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในกรอบแนวทางความเป็นอิสระของสถานศึกษา ๔ ด้าน คือ

- ๑) ด้านวิชาการ
- ๒) ด้านงบประมาณ
- ๓) ด้านการบริหารงานบุคคล
- ๔) ด้านการบริหารทั่วไป

ที่ประชุมประมวลสรุปประเด็นจากการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพร้อมสูงทั้ง ๔ กลุ่มย่อย (Focus Group) เบื้องต้นเป็นทิศทางการหาแนวทางปฏิบัติ ๓ ระยะ ดังนี้

๑. ระยะสั้น การปลดล็อกกฎระเบียบ กฎกระทรวง ที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ระยะกลาง หรือระยะนำร่องสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมสูง เป็นต้นแบบสู่การขยายผล ๒๐ เขตพื้นที่ต่อไป โดยเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมสูงและสมัครใจเข้าโครงการนำร่อง

๓. ระยะยาว เสนอประเด็นการแก้กฎหมาย เพื่อให้สถานศึกษาทุกสังกัดมีพันธสัญญา และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบมากขึ้น ในส่วนกลไกขับเคลื่อนสถานศึกษาอิสระในกำกับของรัฐ ควรมีกระบวนการตรวจสอบความรับผิดชอบที่ดี การกระจายอำนาจควรคำนึงถึงเอกภาพ เอกลักษณ์ และความมั่นคงของประเทศ

สกศ. เดินหน้าประชุมคณะกรรมการ ปฏิรูปกฎหมายการศึกษา ครั้งที่ ๘

เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ศาสตราจารย์ วริยะ นามศิริพงษ์พันธุ์ เป็นประธานการประชุม คณะอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมภุชงค์ เฟงศรี สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา

การประชุมครั้งนี้ มีเรื่องแจ้งเพื่อทราบ คือ เรื่องแก้ไของค์ประกอบอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมาย การศึกษา โดยแต่งตั้งอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมาย การศึกษาเพิ่มเติม คือ นายเอกศักดิ์ คงตระกูล และ ให้อนุกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษาพ้นจากตำแหน่ง ได้แก่ ๑) ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประสิทธิ์ ไชวีโลกุล และนายสมนึก ผดุงจันทร์ หลังจากนั้นที่ประชุมร่วมกัน พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมสถานศึกษา นิติบุคคลในกำกับ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง สถาบันวิจัยในระบบการศึกษา พ.ศ. ...

สำหรับประเด็นหลักหรือแนวคิดในการปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) การปรับแก้

กฎหมายต้องมี Concept ที่ชัดเจน จึงควรจะเสนอ แต่ละประเด็นต่อคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูป การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ๒) ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เช่น ๒.๑ มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ครอบคลุมเฉพาะ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และที่จัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ๒.๒ มาตรา ๑๐/๑ ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาของข้าราชการครูในสถานศึกษา นิติบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ ๒.๓ มาตรา ๑๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ ๒.๔ มาตรา ๒๒/๑ ให้สถานศึกษานิติบุคคลจัดเก็บค่าธรรมเนียม การศึกษาเพิ่มเติมได้ตามประกาศ หรือข้อบังคับ ที่คณะกรรมการกำหนด ฯลฯ

นายกรัฐมนตรี เยี่ยมชมโซน ๙

ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธานเปิดงาน “มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิศาลพัฒนาศัย) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร) และ (พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) นายกรัฐมนตรีพร้อมผู้บริหาร ๕ องค์กรหลัก ให้การต้อนรับ ณ กระทรวงศึกษาธิการ โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรี ได้เยี่ยมชมการจัดงานทั้ง ๙ โซน ในหัวข้อ “การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” ซึ่งจัดกิจกรรมนำเสนอผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบข้อคิดแนวทาง “มิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย” ว่าเรากำลังสร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของประเทศไทย โดยเฉพาะการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และขยายโอกาสทางการศึกษา สร้างความเท่าเทียมกัน และความพยายามแก้ไขปัญหาอย่างสอดคล้องกันในหลายเรื่อง เช่น ปัญหาของครู ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ ส่งเสริมให้เรียนรู้กฎหมายตั้งแต่เด็ก สร้างการรับรู้ในการพัฒนาความคิดในการมีส่วนร่วม สอนให้เด็กรู้จักคิดเป็น วิเคราะห์เป็น รู้จักบูรณาการแนวคิดนำไปสู่การปฏิบัติ

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าสิ่งสำคัญคือ ยึดหลักคำสอนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่ไปกับรู้จักการประหยัด ยุทธศาสตร์การศึกษาต่อไปเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมการสู่อาชีพ มีงานทำ ตั้งแต่ระดับประถม - มัธยมศึกษา - อุดมศึกษา เตรียมรองรับเมกะโปรเจกต์ ระบบขนส่งทางรางที่จะขยายใหญ่ในอนาคตอันใกล้

นางสุทธศรี วงษ์สมาน เลขาธิการสภาการศึกษาเปิดเผยว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) มีความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้เป็นเจ้าภาพจัดแสดงผลงานนิทรรศการในโซนที่ ๙ ภายใต้แนวคิด “การศึกษาเดินหน้าประเทศไทย: คนไทยหนึ่งคน กับเส้นทางชีวิต ด้วยการศึกษและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย” โดยได้รับเกียรติอย่างสูงจากนายกรัฐมนตรี เยี่ยมชมการจัดแสดงผลงานนิทรรศการของ สกศ. อย่างใกล้ชิด

“สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารับผิดชอบจัดสัมมนาทางวิชาการในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องคุณภาพการศึกษา:ทางออกอนาคตประเทศไทย รูปแบบการบริหารสถานศึกษานิตบุคคลในกำกับ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน สัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ: ความอยู่รอดของประเทศไทย เส้นทางสู่ความสำเร็จของ ICT ในสถานศึกษา และกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย ด้วยกระบวนการอบรมพัฒนาด้วยรูปแบบ EIS&GFE เพื่อโซ่วิสัยทัศน์คุณภาพ พลิกโฉมการศึกษาไทยในทุกมิติ” เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าว

สกศ. จัดสัมมนาวิชาการ
**“มติใหม่การศึกษา
 เดินหน้าประเทศไทย”**
 โชว์วิสัยทัศน์
 พลิกโฉมการศึกษาไทยทุกมิติ

เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เลขาธิการ สภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) รับหน้าที่เป็น ผู้ดำเนินการจัดสัมมนาวิชาการ **“มติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทย”** หัวข้อ คุณภาพการศึกษา: ทางออกอนาคตประเทศไทย มีผู้สนใจเข้าร่วมสัมมนา ๒๐๐ คน ณ ห้องประชุมหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล อาคารรัชมังคลาภิเษก ชั้น ๓ กระทรวงศึกษาธิการ

นางสุทธศรี วงษ์สมาน เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

เป็นเจ้าภาพจัดงานสัมมนาวิชาการตลอด ๒ วัน (๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘) แบ่งเป็นการสัมมนา ภาคเช้าและภาคบ่าย โดยเชิญวิทยากรซึ่งมีความรู้ ความสามารถร่วมอภิปรายในหลายประเด็น สำหรับ เป้าหมายในการสัมมนาครั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ด้านการพัฒนากระบวนการศึกษาของไทยในทุกมิติ สอดคล้องกับแนวทางพัฒนากำลังคนของประเทศ

เลขาธิการสภาการศึกษา ให้เจ้าหน้าที่จากองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO Bangkok) เข้าพบ

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) ให้เจ้าหน้าที่จากองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO Bangkok) เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับโครงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในระดับเทคนิคและอาชีวศึกษากับการฝึกอบรม (Technical and

Vocational Education and Training : TEVT) ซึ่งเป็นโครงการที่ยูเนสโก (UNESCO) ให้การสนับสนุนและดำเนินโครงการดังกล่าวในระดับอุดมศึกษา โดยมี นางศิริพรรณ ชุมนุ่ม ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เข้าร่วมปรึกษาหารือด้วย ณ ห้องรับรอง ชั้น ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมประชุม โต๊ะกลมไทย - สหรัฐ ครั้งที่ ๗ ผลักดัน STEM Education เป็นวาระแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ประธานการประชุมโต๊ะกลมไทย - สหรัฐ ครั้งที่ ๗ โดยเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุม ณ ห้องประชุมภุชงค์ เฟงศรี ชั้น ๒ อาคาร ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

นางสุทธศรี วงษ์สมาน เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า สกศ. ได้มีส่วนดำเนินงานขับเคลื่อน “**สะเต็มศึกษา**” หรือ STEM Education มาใกล้จะครบรอบ ๑๐ ปี พยายามผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ เพราะเห็นประโยชน์ของ STEM Education เป็นแนวคิดหรือรูปแบบการเรียนรู้ เป็นวิธีที่จะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ ทั้งกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics) เข้าด้วยกัน เพื่อคิดค้นหาคำตอบ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ได้อย่างสอดคล้องทั้งในเชิงคุณภาพ

และปริมาณ ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้หลากหลายไม่จำกัดเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และเทคโนโลยี แต่ยังรวมถึงวิชาทางศิลปะ (Art) ครอบคลุมทุกวิชา

เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวด้วยว่า STEM Education สามารถสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาสมรรถนะของกำลังคนในศตวรรษที่ ๒๑ คือ ผลักดันให้เด็กและเยาวชนรู้จักสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดความเชื่อมโยงกัน สร้างการมีงานทำ เป็นความต่อเนื่องในระบบการศึกษาทั้งสายอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เป็นไปตามวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของประเทศไทยในอีก ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งทาง สกศ. ได้เสนอ (ร่าง) วิสัยทัศน์และกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิพัฒนาภัย) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างยิ่งสำหรับแนวทางการเพิ่มสมรรถนะของแรงงานไทยในประชาอาเซียน (AEC) ต่อไป

สกศ. จับมือ UNESCO เตรียมจัดประชุมนานาชาติ ขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิ แห่งชาติสู่การปฏิบัติ

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เลขาธิการสภาการศึกษา (นางสุทธศรี วงษ์สมาน) แถลงข่าวความคืบหน้าการหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่จากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) เพื่อขับเคลื่อนโครงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในระดับเทคนิคและอาชีวศึกษากับการฝึกอบรม (Technical and Vocational Education and Training: TEVT) ซึ่งเป็นโครงการที่ UNESCO ให้การสนับสนุน ณ ห้องแถลงข่าวสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

เลขาธิการสภาการศึกษาเปิดเผยว่า เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ได้ให้การต้อนรับ Mr. Chol Hee Kim และ Ms. Barbara Trzmiel เจ้าหน้าที่จากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ที่มาขอเข้าพบเพื่อหารือเกี่ยวกับโครงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการเชื่อมโยงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในระดับเทคนิคและอาชีวศึกษากับการฝึกอบรม (Technical and Vocational Education and Training: TEVT) นอกจากนี้ ยังหารือถึงการวางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และมีความประสงค์ที่จะร่วมมือกับ สกศ. เกี่ยวกับการพัฒนาและขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework: NQF) รวมถึงการเทียบเคียงกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Framework: AQRF) เพราะ สกศ. มีประสบการณ์และองค์ความรู้จากการจัดประชุมนานาชาติร่วมกับ UNESCO มาแล้ว

เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวด้วยว่า UNESCO ได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เพื่อการเคลื่อนย้ายผู้เรียนและแรงงานในระดับอุดมศึกษา และได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้วางแผนการดำเนินงานในระดับอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นการศึกษาและการฝึกอบรม (Technical and Vocational Education and Training : TVET) โดยได้ดำเนินโครงการ “การศึกษาการประกันคุณภาพในการรับรองการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม” มีวัตถุประสงค์เพื่อประกันคุณภาพการศึกษาและฝึกอบรมที่สนับสนุนกระบวนการรับรองผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ๑. การศึกษาและวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณภาพ เพื่อกำหนดประเด็นที่จะศึกษาการคัดเลือกประเทศที่ใช้เป็นกรณีศึกษา การจัดทำเค้าโครงรายงานการวิจัยเอกสาร ๒. การศึกษารวบรวมข้อมูลของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และ ๓. การจัดทำรายงานและการพัฒนาคู่มือสำหรับการประกันคุณภาพของกลไกการรับรอง

“สำหรับแนวทางการร่วมมือระหว่าง UNESCO และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้แก่ การจัดประชุมนานาชาติในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) ของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและแปซิฟิก รวมถึงการพัฒนาความร่วมมือในการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน คาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศในเอเชียและแปซิฟิก กว่า ๑๓ ประเทศ” เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวสรุป

สทศ. เร่งเดินหน้าประชุม คณะกรรมการ ปฏิรูปการเรียนรู้ ครั้งที่ ๘

เมื่อวันอังคารที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นางสิริกร มณีรินทร์ ประธานคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ เดินหน้าประชุมคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ ณ โรงเรียนราชวินิตมัธยม กรุงเทพมหานคร

สำหรับการประชุมครั้งนี้ มีเรื่องเพื่อทราบคือ ๑) จังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้ ๒) โครงการวิจัยการจัดการตนเองด้านการศึกษา หลังจากนั้นที่ประชุมร่วมกันพิจารณา ใน ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) การผ่อนคลายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ ๒) การปรึกษาหารือเรื่อง แนวทางและรูปแบบการจัดทำโครงการนำร่องจังหวัดประชาคมปฏิรูปการเรียนรู้ (Empowering Reform Provinces)

นางสิริกร มณีรินทร์ ประธานคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ กล่าวว่า ประเด็นการผ่อนคลายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีหลายข้อที่ทำให้สถานศึกษาจำนวนมากไม่สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ ถ้าได้รับการผ่อนคลายจุดต่าง ๆ บ้าง จะช่วยให้สถานศึกษาขนาดเล็กในชนบทมีโอกาสจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนตามแนวทางของหลักสูตรได้ ทั้งนี้ที่ประชุมคณะกรรมการฯ เสนอให้มีการผลักดันการศึกษาเพื่อที่จะนำไปสู่การประกาศแนวทางการผ่อนคลายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่จะ

คลี่คลายใน ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) การผ่อนปรนโครงสร้างเวลาเรียน เพื่อให้การกำหนดจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละกลุ่มสาระ แต่ละชั้นปีมีความยืดหยุ่น ๒) การผ่อนปรนการบังคับให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องวัด-ประเมินผลผู้เรียนทุกตัวชี้วัด ซึ่งตัวชี้วัดที่มีมากเกินไปทำให้โรงเรียนไม่สามารถสอนตามบริบทหรือลักษณะของผู้เรียนได้ หากมีการผ่อนปรนในเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนกับตัวชี้วัด-ประเมินผล จะทำให้โรงเรียนมีการกระจายอำนาจทางวิชาการ สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองได้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่เปลี่ยนไปในแต่ละปี

“สำหรับประเด็นการปรึกษาหารือเรื่อง แนวทางและรูปแบบการจัดทำโครงการนำร่องจังหวัดประชาคมปฏิรูปการเรียนรู้ (Empowering Reform Provinces) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการนำเสนอข้อมูลโครงการต่อเลขาธิการสภาการศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบให้จัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งสมทบ การดำเนินงานโดยที่ประชุมคณะกรรมการฯ เสนอให้นำร่องอย่างน้อยที่สุดภาคละ ๑ จังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น ภาคใต้ที่จังหวัดสงขลาหรือยะลา ภาคกลางที่จังหวัดนนทบุรี และภาคเหนือ ยังอยู่ในระหว่างการตัดสินใจ” ประธานคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ กล่าว

บทความ ๑

พูนิสาร์ อัครกะพู่

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

“เนียบ เนียน เด็น”

“วัฒนธรรมการทำงานของครูโรงเรียนเตรียมน้อมเกล้า คำ ๓ คำที่ผู้อำนวยการกิตติศักดิ์ ได้รับจากการระดมความคิดคณะครูและบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้หลักการเคารพซึ่งกันและกัน จูงใจซึ่งกันและกัน นำโรงเรียนผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนในฝัน โรงเรียนระดับดีมากของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประชาชน ผู้ปกครอง ให้ความสำคัญและยอมรับโรงเรียน...” ”

เล่าเรื่อง ความทรงจำ อันงดงาม ที่ฟังแบ่งปัน

การเล่าเรื่อง (Storytelling) เป็นกระบวนการสื่อสารความรู้และ/หรือประสบการณ์ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล โดยมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการเล่าความทรงจำในประสบการณ์การเรียนรู้ การทำงานที่ภาคภูมิใจให้บุคคล คณะบุคคลอื่น ฟัง รับรู้ เพื่อเสริมคุณค่า เพิ่มมูลค่า และนำไปประยุกต์ใช้ การเล่าเรื่องเป็นกระบวนการแบ่งปันผลสำเร็จในระดับบุคคล ระดับหน่วยงานที่เพิลิตเพลิน สนุกสนาน เปิดเผยด้วยภาษาง่าย ๆ เป็นการเชื่อมต่อ เชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ ได้นวัตกรรม ทักษะใหม่ที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เล่า การมีส่วนร่วม และตอบสนองของผู้ฟังในเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลให้เกิดพลังขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Storytelling เป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา เรื่อง “การสร้างเสริมทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา” ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องจิตรลดา โรงแรม เอส.ดี. อเวนิว กรุงเทพฯ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) จัดขึ้น ได้เรียนรู้

การประชุมสัมมนา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองโดยผ่านทักษะการอ่านคัดลอกน “ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ” สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา เนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โครงการนี้เริ่มสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูอาจารย์ทั่วประเทศให้มีความรู้และทักษะในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว - บทร้อยกรอง อ่านทำนองเสนาะที่ถูกต้อง จัดขึ้นใน ๔ ภูมิภาค คือ จังหวัดเพชรบุรี นครราชสีมา เชียงใหม่ และสงขลา ระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยมี ดร.วิษณะ บุญจับ วิทยากรจากสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร และ ดร.เทวี บุญจับ นักวิชาการอิสระด้านบริหารการศึกษาและการอ่านออกเสียง เป็นวิทยากร

การประชุมสัมมนาในวันที่ ๑๐ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นการประชุมเพื่อทบทวนและติดตามผล พร้อมทั้งมอบวุฒิบัตรให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกท่าน โดย ดร. สุทศรี วงษ์สมาน เลขาธิการสภาการศึกษา และ พลโท พันธุ์ศักดิ์ จันทร์ดั่ง ผู้อำนวยการศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๖ กอ.รมน.

เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า “สกศ. ร่วมมือกับ กอ.รมน. จัดทำโครงการรณรงค์การอ่านเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อพัฒนาเด็กเยาวชนคนไทย ประชาชนชาวไทยให้เรียนรู้ตระหนัก

ในคุณค่า และความสำคัญของภาษาไทย ทั้งนี้เห็นว่าเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนในสังคมที่พึงเห็นความสำคัญของการอ่าน ช่วยกันกระตุ้นสนับสนุน และให้ความร่วมมือส่งเสริมการอ่านให้เป็นรากฐานในการดำเนินชีวิต และศึกษาค้นคว้าความรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ความรู้และทักษะ

ที่คณะครูอาจารย์ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ จะเป็นเครือข่ายถ่ายทอดและเผยแพร่หลักการเขียน การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว-ร้อยกรองที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นแนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านภาษาไทย อีกทั้งค่านิยมหลักของคนไทยจะสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ค่านึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ร่วมกันเป็นพลัง พร้อมรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้”

การประชุมสัมมนาครั้งนี้มี ผศ.ดร.เลขาปิยะอัจฉริยะ มาให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิค การเล่าเรื่อง (Storytelling) ที่สามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

การเล่าเรื่องที่ตีต้องชัดเจน ตั้งแต่หัวข้อ/ประเด็น มีหนึ่งประเด็นต่อหนึ่งเรื่องเล่า ความรู้ กระบวนการจัดการ และกลยุทธ์ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ ระยะเวลา ข้อจำกัด (ถ้ามี) ผลผลิตที่ได้รับ ความประทับใจ และแนวทางในอนาคต ผู้ฟังจะรับฟังอย่างตั้งใจ สนใจ เข้าใจ ไม่แทรกแซง

หากมีคำถาม

จะเป็นการซักถามเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อจบการเล่า ขณะเดียวกันจะเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และเครือข่ายความร่วมมือเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

เรื่องเล่า เปรียบเสมือนสื่อที่เชื่อมต่อกับความรู้ที่สั่งสมในอดีตจนถึงปัจจุบันอย่างไม่รู้ตัว ช่วยสร้างความหวังในการปฏิบัติการต่างๆ โดยทั่วไปจะมีการกำหนดหัวข้อเพียงหนึ่งประเด็น จากนั้นให้ทุกคนผลิตกันเล่าเรื่องในความสำเร็จที่ภูมิใจ ประทับใจ แบบได้ใจความในเวลาสั้น ๆ ๒ – ๓ นาที การเล่าจะมีตัวละคร โครงเรื่อง บรรยากาศ/เหตุการณ์ การคิด การปฏิบัติที่ผู้ฟังจะร่วมกันสรุปหรือถอดวิธีปฏิบัติ (how to) มาเป็นขุมความรู้

ตัวอย่างเรื่องเล่าที่บันทึกไว้

เรื่องเล่า เพิ่มความมั่นใจให้นักเรียนออกเสียงได้ถูก

ผู้เล่า คุณครูลาวัลย์ คอทอง

โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ดิฉันรับผิดชอบให้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ นักเรียนมีความแตกต่างกันในการเรียนรู้ แม้กระทั่งการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ มีนักเรียนหลายคนที่ไม่สามารถอ่านออกเสียง คำควบกล้ำได้ ดิฉันพยายามจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกออกเสียงคำควบกล้ำให้ถูกต้อง แต่ไม่สำเร็จ เพราะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีเนื้อหาสาระและทักษะที่ต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ จึงไม่สามารถฝึกนักเรียนในช่วงเรียนได้ทัน แต่เมื่อโรงเรียนจัดนิทรรศการวิชาการในวันรับมอบการซ่อมแซมจากสททไอเอ มีการจัดแสดงผลงานนักเรียน ๕ สาระหลัก จึงถือโอกาสฝึกนักเรียนให้ออกเสียงคำควบกล้ำด้วยกิจกรรมที่สนุกสนานเพื่อเบนความสนใจของนักเรียนจากกิจกรรมอื่น ๆ

เริ่มต้นที่ให้นักเรียนร้องเพลง ร กระดกลิ้น พร้อมกับให้ปรบมือเข้าจังหวะ บางคนก็ตลกอลังเป็นที่สนุกสนาน แล้วให้นักเรียนออกเสียง ร และคำควบกล้ำทีละคน

เมื่อทดสอบครบทุกคนแล้ว จึงทราบว่า มีนักเรียนมากกว่าครึ่งที่ไม่สามารถออกเสียง ร และคำควบกล้ำได้ชัดเจน เมื่อให้ฝึกทีละคน นักเรียนหลายคนอายเพื่อนไม่กล้าฝึกออกเสียง จึงให้นักเรียนรวมกลุ่มกันกลุ่มละ ๗ คน ได้ ๓ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ ออกเสียง ร กลุ่มที่ ๒ ออกเสียง กรอ กลุ่มที่ ๓ ร้องเพลง ร กระดกลิ้น พร้อมกับปรบมือให้เข้ากับจังหวะ เมื่อครบ ๓ รอบแล้ว ให้แต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันฝึกออกเสียงให้ครบทั้ง ๓ กลุ่ม เมื่อฝึกครบแล้วให้นักเรียนทดสอบการอ่านออกเสียง ร และคำควบกล้ำ ได้ผลเป็นที่พอใจเพราะนักเรียน ๒๑ คนสามารถออกเสียง ร ได้ทุกคน ออกเสียง ร ควบกล้ำ กรอ ขรอ ครอ ได้ ๑๕ คน และอ่านคำควบกล้ำถูกต้องทุกคำได้ ๑๕ คน และที่น่าดีใจ คือ นักเรียนหลายคนยังออกเสียง ร กรอ ขรอ ครอ และร้องเพลงเล่นกันเป็นที่ติดปาก เมื่อถึงเวลาเรียน นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้คล่องแคล่ว นอกจากนี้ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากขึ้น

การเล่าเรื่อง เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษานำมาถ่ายทอดกับคณะครูที่เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การส่งเสริมความเป็นพลเมืองโดยผ่านทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง “ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ” สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ในพื้นที่ ๔ ภูมิภาค กอ.รมน. โดยคาดหวังว่า จะได้อ่านเรื่องเล่า เทคนิคของคณะครูที่นำความรู้และทักษะการอ่านออกเสียงทั้งบทร้อยแก้ว-บทร้อยกรองที่ได้รับไปถ่ายทอดและเผยแพร่ต่อเพื่อนครูนักเรียน อย่างน้อยที่สุดจะได้รับเทคนิคการฝึกทักษะการอ่านออกเสียงในรูปแบบต่าง ๆ ต่อไป

*****

เสียงสะท้อนจากผู้เข้ารับการอบรม โครงการสร้างเสริมทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา

แ่วเสียงทำนองเสนาะ เอื้อนเอ่ยไพเราะ มีจังหวะจะโคน... ท่วงทำนองเหล่านี้ตั้งประสานมาจากผู้เข้าร่วมอบรมในโครงการสร้างเสริมทักษะการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องจิตรลดา โรงแรม เอส.ดี. อเวนิว กรุงเทพฯ โครงการนี้เป็นโครงการต่อเนื่องที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในการฝึกอบรมทักษะการอ่านคำกลอน“ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ” ให้คุณครูทั่วประเทศ ซึ่งได้จัดมาแล้ว ๔ ภูมิภาค สำหรับการจัดงานวันนี้เป็นการติดตามผล และมอบวุฒิบัตรให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม

จากความกระตือรือร้น และท่วงทำนองที่สอดคล้องพร้อมเพรียงในวันนี้ ย่อมทำให้วิทยากรผู้ฝึกอบรมคุณครูมาแล้วทั้ง ๔ ภาค ดร.วิวัฒน์ บุญจับ นักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ จากสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร และ ดร.เทวี บุญจับ นักวิชาการอิสระด้านบริหารการศึกษาและการอ่านออกเสียง ซึ่งมาติดตามผล และให้คำแนะนำปรึกษา พร้อมแนะเคล็ดลับเพิ่มเติมในวันนี้ ภาคภูมิภาค

วารสารการศึกษาไทยฉบับนี้ จึงได้สัมภาษณ์
ความรู้สึกของวิทยากรทั้ง ๒ ท่านและผู้เข้าอบรมจาก
ทั้ง ๔ ภูมิภาค ถึงสิ่งที่ได้รับและสิ่งที่คิดจะขยายผล
ต่อไปนำเสนอ ดังนี้

ดร.วัฒนะ บุญจับ นักอักษรศาสตร์ชำนาญการ
พิเศษ วิทยากรจากสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์
กรมศิลปากร ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการว่า “ภาษา
ของชาติ นั้น นอกจากจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดง
อัตลักษณ์ในความเป็นไทยแล้ว ภาษายังมีบทบาทสำคัญ
ในการสื่อสารเพื่อสร้างความมั่นคงและเป็นปีกแผ่น
ของคนในชาติด้วย ดังนั้น ความเข้าใจในความหมายและ
ความเข้าใจในการใช้ภาษา รวมไปถึงมารยาทที่สัมพันธ์
กับการใช้ภาษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และ
ทำให้เป็นนิสัย แต่บทบาทของภาษา นอกเหนือจาก
การใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อความเข้าใจระหว่างกัน
ในระดับหนึ่งแล้ว ภาษายังมีความงามและสร้าง
ความซาบซึ้งในอารมณ์ได้ด้วย เรียกกันว่า “วรรณศิลป์”
และ “สุนทรียภาพ” ซึ่งปัจจุบันดูว่าในระบบการศึกษา
จะละเลยหรือไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่ากับเมื่อครั้ง
อดีต สำหรับสิ่งที่รับรู้ได้เมื่อเข้าร่วมส่งเสริมความเป็น
พลเมืองโดยผ่านทักษะการอ่านร้อยกรอง เพื่อพัฒนา
ครูอาจารย์ทั่วประเทศให้มีความรู้และทักษะในการอ่าน
ออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองในครั้งนี้ก็ค
เห็นได้เลยว่าครุมีทัศนคติที่ดีต่อร้อยกรองมากขึ้น
แม้แต่ครุที่ไม่ได้จบมาทางสาขาภาษาไทย ที่เคยรู้สึกว่

ร้อยกรอง ‘แต่งยาก มีแต่ฉันทลักษณ์ข้อบังคับ เอาไป
ทำอะไรก็ไม่ได้ และเป็นเรื่องพ้นยุคพ้นสมัยไปแล้ว’
ก็มีทัศนคติที่เปลี่ยนไปเพราะเห็นว่าสามารถบูรณาการ
ร้อยกรองกับสาขาวิชาอื่นได้มากมาย และได้พ้นยุค
สมัย ทั้งยังนำมาผูกโยงให้เข้ากับบริบทสังคมได้ สามารถ
ทำให้นักเรียน และไม่น่าเบื่ออย่างที่เคียดคิด ดังเช่น
การสัมมนาในวันนี้ หลังจากภาคพิธีการผ่านไป วิทยากร
สามารถให้ข้อมูลเชิงปฏิบัติการในมุมที่ลุ่มลึกและลง
ในรายละเอียดต่อได้เลย เพราะทุกคนเข้าใจพื้นฐาน
สำคัญแล้ว จะทำอะไรต่อก็ง่าย ส่วนการรับรู้สาระก็ตาม
อัธยาศัย บางคนอาจจะมาเรียนรู้เพิ่มเติม บางคนอาจจะ
มาทบทวนทำความเข้าใจหรือฟื้นความทรงจำบางอย่าง
แม้บางคนจะไม่ได้จบสายภาษาโดยตรงบ้างก็มาปรึกษ
ากับเพื่อนหรือผู้ที่มีประสบการณ์เพื่อนำไปขยายผลต่อ
ซึ่งเรื่องนี้ก็มีความจำเป็นไม่แพ้กัน เพราะภาษาไทยมี
ส่วนสำคัญกับทุกสาขาวิชา เมื่อเวลาเปลี่ยนไป การรู้จัก
ปรับใช้ภาษาให้ทันยุคทันสมัย และสามารถประยุกต์
ใช้ได้กับทุกสาขาวิชาอื่นจะยิ่งมีความสำคัญยิ่งขึ้นไปอีก”

ดร.เทวี บุญจับ นักวิชาการอิสระด้านบริหาร
การศึกษาและการอ่านออกเสียง วิทยากรกล่าวถึง
โครงการว่า “เป็นโครงการที่ดีและคุณครูให้ความสนใจ
เป็นอย่างมาก ทุกคนมีความตั้งใจกระตือรือร้นและ
ทุ่มเทเป็นอย่างมากระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรม ดิฉัน
รู้สึกประทับใจมากและคุณครูก็มีความพยายามที่จะทำ
ต่อเนื่อง เช่น นัดฝึกและทบทวนกัน ทั้งยังมีการตั้งกลุ่ม
เครือข่ายเพื่อมาพบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เท่ากับ

เป็นการสร้างความร่วมมือกันในทุก ๆ ภาค ซึ่งถือเป็นนิมิตหมายอันดีในการที่จะเห็นการนำความรู้และทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยไปต่อยอดและขยายผล ฝากผู้ใหญ่ที่ดูแลหน่วยงานที่จัดโครงการนี้ว่า ควรจะให้ความสำคัญและส่งเสริมสืบสานโครงการนี้ต่อไป เพราะภาษาเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องและบ่อยครั้ง จึงจะเกิดความชำนาญ ที่เรียกกันว่า “ทักษะ” แม้ดูจากภายนอกจะเหมือนว่าทำงานซ้ำไปซ้ำมา แต่แท้จริงแล้วผู้ได้รับประโยชน์นั้นเปลี่ยนกลุ่มตลอดเวลา และหากสามารถอำนวยความสะดวกให้มีผู้เข้าอบรมเช่นนี้ได้มากขึ้น ทั้งได้รับการส่งเสริมในการปฏิบัติงานแล้ว โครงการนี้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อเด็กนักเรียนและครูได้อย่างแท้จริง”

นางประเนียง แก้วมาลากุล ครูโรงเรียนวัดคูยาง จังหวัดกำแพงเพชร กล่าวถึงความรู้สึกที่ “รู้สึกดีมากติดตามอาจารย์มาตลอดตั้งแต่อบรมที่จังหวัดเชียงใหม่ และได้นำกลับไปสอนเด็กๆ ที่โรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ รวมทั้งได้ขยายผลเรื่องรักการอ่านให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ทั้งยังได้นำกิจกรรมเรื่องนี้ไปใช้ในห้องสมุด เช่น จัดกิจกรรมให้เด็กรักการอ่าน ทุกสิ้นเดือนจะมีการตัดสินการประกวดการอ่านบทร้อยกรองและมีรางวัลให้ ซึ่งมีนักเรียนให้ความสนใจมาก สำหรับบทร้อยกรองที่ใช้ เช่น บทกลอนจากเรื่องสุวรรณสาม พระมหากษัตริย์ ฯลฯ นอกจากนี้ นักเรียนยังนำไปจัดกิจกรรมเสียงตามสายได้อีกด้วย สำหรับข้อเสนอในการขยายผลนั้น คิดว่า

นอกจากครูแล้ว ควรจัดให้นักเรียนมาเข้าร่วมด้วยเพื่อให้เด็กนักเรียนมีประสบการณ์ สามารถเป็นแกนนำไปถ่ายทอดให้ห้อง ๆ ช่วยครูได้อีกด้านหนึ่ง”

นายสุรียนต์ กวานสุพรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไร่ญาติ จังหวัดสกลนคร กล่าวว่า “โครงการนี้เป็นโครงการที่ดีเพราะให้ความสำคัญเกี่ยวกับค่านิยม และเอกลักษณ์ของชาติ สิ่งที่น่าสนใจอันดับแรก คือ วิทยากร เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการอ่านทำนองเสนาะ บทละครวรรณคดี ทั้งยังมีเกร็ดความรู้เล็ก ๆ น้อยๆ เสริมให้ตลอดเวลาอบรม การอบรมครั้งนี้ที่โรงเรียนมีทั้งผู้บริหารและครูสอนมาด้วย ทำให้การนำไปใช้ที่โรงเรียนมีความสะดวกมากขึ้น อันดับแรก คือ จะมอบนโยบายในการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับคณะครูในเรื่องการอ่านทำนองเสนาะ ซึ่งขณะนี้ได้มอบให้ครูที่รับผิดชอบเขียนโครงการเพื่อใช้เป็นแผนในโรงเรียน แผนวิชาการ และจะนำไปใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ทุกระดับชั้น เช่น จัดทำป้ายนิเทศที่เกี่ยวกับคำกลอน หรือกลอนปริศนาหมีติดไว้ตามทางเดินหรือตึกต่าง ๆ เปลี่ยนไปสัปดาห์ละครั้ง เมื่อนักเรียนเดินผ่านก็ให้ร่วมคิดตอบคำถาม หากใครตอบได้จะมีรางวัลให้ ส่วนที่ผ่านมาหลังจากที่ได้รับการอบรมก็ได้ให้ครูสอนสอดแทรกในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น วันเด็ก วันสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความประทับใจ สนุกสนาน รักการอ่านทำนองเสนาะ”

นางอำไพ มีหิน ครูโรงเรียนประชาอุทิศบ้านโคกม่วง จ.ปัตตานี กล่าวถึงความรู้สึกเกี่ยวกับโครงการนี้ว่า “เป็นโครงการที่ดี เพราะว่าได้ฝึกทักษะอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง คำนิยาม ๑๒ ประการที่ถูกต้อง รวมทั้งได้ทราบว่าการอ่านบทร้อยกรองให้ถูกต้องและไพเราะต้องทำอะไร เช่น อันดับแรก บทร้อยกรองแต่ละชนิดจะต้องรู้ความหมายก่อน เมื่อรู้ความหมายแล้ว ก็ต้องแปลความหมายให้นักเรียนฟังเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทร้อยกรองอย่างลึกซึ้ง อันดับที่ ๒ ต้องมีอารมณ์ร่วมกับบทร้อยกรองนั้น ๆ เมื่อทราบความหมายแล้วก็มีอารมณ์ร่วมกับบทร้อยกรองนั้นๆ ได้ไม่ยาก อันดับที่ ๓ จะต้องรู้หลักในการอ่านบทร้อยกรองให้ออกอักขรวิธี นอกจากนี้ยังได้ทราบหลัก ๔ ประการในการประเมินบทร้อยกรอง หากได้รับมอบหมายให้ตัดสินการอ่านบทร้อยกรองก็สามารถใช้หลัก ๔ ประการนี้ตัดสินได้ ประกอบด้วย

๑. เสียงเหมาะสมดี คือ ความคุมการใช้เสียงได้ตรงตามประสงค์

๒. อักขรวิธีชัดเจน คือ อ่านเสียงพยัญชนะ สระวรรณยุกต์ ควบกล้ำ ได้ถูกต้อง

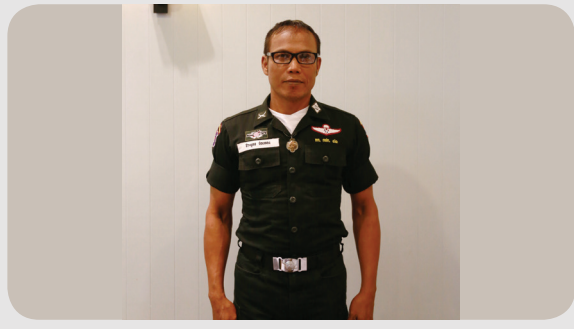
๓. เห็นภาพพจน์ คือ รักษาความในบทและนำเสนอได้ดี

๔. หมดจดดงาม คือ ราบรื่น น่าฟัง ไม่มีเสียงรบกวน

หลังจากอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในโรงเรียน โดยบันทึกเสนอผู้อำนวยการและถ่ายทอดให้ครูได้ทราบถึงหลักการ วิธีการ เป้าหมายและจุดประสงค์ของโครงการนี้ว่าเป็นโครงการในพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต้องการอนุรักษ์และให้นักเรียนรักการอ่าน เมื่อทราบเช่นนี้ก็ตั้งใจจะทำทุกชั้นเรียน จึงได้จัดทำป้ายไว้นิคมคำนิยาม ๑๒ ประการให้นักเรียนทุกห้อง โดยให้ท่องบทร้อยกรองก่อนเรียนและเลิกเรียน ครูจะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องคุณธรรมจากคำนิยามทั้ง ๑๒ ประการ โดยใช้นิทานและตัวอย่างบทกลอนที่สอดแทรกคุณธรรม ทั้งยังฝึกให้นักเรียนอ่านร้อยกรองให้ถูกต้อง ตอนเที่ยง ครูจะมีกิจกรรมเสียงตามสายโดยจะอ่านบทร้อยกรองให้นักเรียนฟังเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนทราบวิธีอ่านที่ถูกต้อง นอกเหนือจากนี้ยังจัดแข่งขันอ่านและคัดบทร้อยกรองในระดับชั้นเรียนและห้องเรียน นักเรียนที่ชนะจะได้รับเกียรติบัตร ซึ่งผลที่ได้รับจากกิจกรรมต่าง ๆ คือ นักเรียนน่ารักและมีจิตสำนึกที่ดี”

นางณัฐรา ควรเคียงเพชร ครูโรงเรียนอนุบาล วัดพิชัยสงคราม จ.สมุทรปราการ กล่าวว่า “หลังจากได้เข้ารับการอบรมแล้ว ได้เรียนให้ผู้อำนวยการทราบ ซึ่งท่านได้ตั้งเป็นคำสั่งขึ้นมาเพื่อให้ทุกฝ่าย ทุกคณะร่วมมือกันนำสิ่งที่ได้รับจากการอบรมโดยเฉพาะเรื่องค่านิยม ๑๒ ประการ บูรณาการทั้ง ๘ กลุ่มสาระ และมอบให้ครูรับผิดชอบในโครงการต่าง ๆ ครูแต่ละวิชาจะวางแผนและเขียนแผนร่วมกันแล้วจัดทำเป็นตาราง เช่น สอนเรื่องความซื่อสัตย์ จะวางแผนร่วมกันว่าแต่ละวิชาจะสอนเรื่องความซื่อสัตย์อย่างไร ภาษาไทยจะสอนอะไร ภาษาอังกฤษสอนอะไร เลข สังคม วิทยาศาสตร์ สอนอะไร สรุปว่านักเรียนจะได้เรียนเรื่องเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในทุกวิชา ครูจะมีทิศทางการสอนร่วมกันเป็นต้น สำหรับกิจกรรมด้านการอ่านและด้านอื่นๆ ที่ปลูกฝังค่านิยม ๑๒ ประการ ได้แก่ อ่านหนังสือแบบเพื่อนสอนเพื่อน อ่านหนังสือให้ผู้ใหญ่หรือคุณพ่อคุณแม่ฟัง การทำบันทึกการอ่าน โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โครงการสายสัมพันธ์ยุวทูตคนดี การเข้าค่ายคุณธรรม การบันทึกสมุดความดี และสามารถนำไปฝากไว้ในธนาคาร โดยให้มีลายเซ็นของคุณครูประจำชั้นร่วมรับทราบเรื่องที่นักเรียนทำความดีด้วย ฯลฯ ซึ่งผลตอบรับจากกิจกรรมต่าง ๆ ดีมาก นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ สนุก ได้เรียนรู้ และมีคุณธรรม”

ด.ต.ธีระยุทธ อ่อนทอง ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองหวาย จ. สุราษฎร์ธานี กล่าวถึงโครงการว่า “เป็นโครงการที่ดี เพราะสอนเด็กมา ๑๒ ปี ยังไม่เคยได้พบโครงการที่สอนให้อ่านออกเสียงให้ชัดเจนถูกต้องตามอารมณ์หรือลักษณะของตัวละครในบทกลอน ผมรู้สึกประทับใจอาจารย์เทวีกับอาจารย์วัฒนะ ชอบเวลาที่ท่านอ่านกลอน เนื่องจากพ่อผมเซ็ดหนังตะลุงและผมก็ชอบแต่งกลอนด้วย ที่แล้วมาทราบแต่เรื่องสัมผัสอย่างเดียว ไม่ได้เน้นเรื่องอารมณ์มาอบรมทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้นมาก แม้ผมจะไม่ค่อยมีพื้นฐานด้านนี้ เพราะโดยปกติจะรับผิดชอบสอนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาการงาน แต่เมื่อได้มาเรียนรู้อีกก็เข้าใจมากขึ้น ผมได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ครูที่สอนฟังและนำไปใช้กับกิจกรรมของโรงเรียน ผมคิดว่าวัฒนธรรมไทยมีความลึกซึ้ง และมีความละเอียดอ่อนมาก โดยเฉพาะบทร้อยกรอง วรรณคดี และประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งถ้านำมาถ่ายทอดทางบทกลอนจะง่ายกว่าลึกซึ้งกว่าการพูดและยังทำให้เด็กได้ซึมซับอีกด้วย กิจกรรมที่นำไปใช้ เช่น อ่านบทร้อยกรอง ร้องเพลง ค่านิยม นำไปเสริมจากการให้เด็กฝึกอ่านภาษาไทย ภาษาอาเซียนและภาษาอังกฤษวันละคำ และอ่านหนังสือต่าง ๆ เผยแพร่ทางวิทยุชุมชน สำหรับสิ่งที่ต้องการให้ขยายผล คือ อยากให้มีคู่มือ เพราะโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบางครั้งมีข้อจำกัดว่าครูที่สอนอาจไม่ได้จบวิชาที่สอนโดยตรง แต่จะได้รับการอบรมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏและไปสอนตามวิชาที่ถนัด การมีคู่มือจะช่วยได้มาก และอยากให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุกโรงเรียนได้มีโอกาสมาอบรมแบบนี้ เพื่อให้มีผู้เชี่ยวชาญมากขึ้น”

แม้การอบรมโครงการสร้างเสริมทักษะการอ่าน ออกเสียงบทร้อยกรองให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา จะใช้เวลาเพียง ๓ วัน ในแต่ละภูมิภาค และมาทบทวน ระบุตัวอักษรร่วมกันอีก ๒ วัน ในกรุงเทพฯ แต่จากเสียงสะท้อนของผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าโครงการนี้สร้างความประทับใจให้ผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรไม่น้อย ขณะอบรมทุกท่านตั้งใจ สนใจ หลังจากการอบรม คุณครูหลายท่านได้สร้างเครือข่ายเพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน หลายท่านได้นำความรู้กลับไปขยายผลในโรงเรียนของตน หลายโรงเรียนผู้บริหารให้ความสำคัญ บางโรงเรียนผู้บริหารเข้ามารับฟังด้วยตนเอง และมีเสียงเรียกร้องให้ขยายผลต่อไป ซึ่งเชื่อว่าโครงการต่อไปจะเกิดขึ้นในเร็ววันนี้

เสียงสะท้อนจากโครงการฯ ที่เกิดขึ้นเป็นนิมิตหมายที่ดีว่า มีคุณครูอีกหลายท่านที่ยังรักและพร้อมที่จะเรียนรู้เรื่องการอ่านบทร้อยกรอง ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการอ่านบทร้อยกรองจะเริ่มมีความหมายและได้รับความสำคัญอีกครั้ง ท่วงทำนองอันไพเราะ สื่ออารมณ์ ความหมายของบทกวีจะได้รับการถ่ายทอด ค่านิยมและคุณธรรมที่สอดแทรกอยู่ในวรรณคดี วรรณกรรมจะได้รับการเรียนรู้ เด็กและเยาวชนจะไม่เห็นบทร้อยกรองเป็นเรื่องยากและไกลตัว เพราะวันนี้มีคุณครูที่พร้อมจะถ่ายทอดการขับขานทำนองเสนาะให้ดังกังวานไพเราะสื่อความหมายให้นักเรียน นักศึกษาขับขานรุ่มร่ารื่นสืบทอดต่อไป

สกกศ.พาสื่อเรียนรู้อ ครุภูมิปัญญาไทยแพทย์พื้นบ้านห้วชา

“โรคที่เป็นมาตั้งหลายปี อาจหายได้ไม่ยากด้วยตัวท่านเอง เพียงไม่กี่วันด้วยปัญญา แต่ถ้ามัววังหาแต่หมอมุ่งกินแต่ยา แล้วขาดปัญญา ไม่รอบรู้เหตุแห่งการก่อเกิดโรค ไม่รักษาที่ต้นเหตุ ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเอง เพื่อร่วมมือในการรักษา ท่านก็จะตายด้วยโรคแทรกซ้อนมากมายเช่นกัน”

นายสุนทร เขาวนะพานิช ครุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๖ ด้านการแพทย์แผนไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โบอนุญาตประกอบโรคศิลป์ สาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทเภสัชกรรมไทย (พท.ภ. ๒๕๔๙ เลขทะเบียน ๒๑๐๕๘)

ดร.พิษณุ ตูลสุข รองเลขาธิการสภาการศึกษา นำคณะสื่อมวลชนสายการศึกษาลงพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านห้วชา จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อสัมภาษณ์ **ครูสุนทร เขาวนะพานิช** ครุภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกกศ.)

บนเนื้อที่ ๘ ไร่มีสวนสมุนไพรกว่าพันชนิด เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้การศึกษากับผู้สนใจทั่วไป และผลิตยาสมุนไพรในการรักษาโรคต่าง ๆ ทั้งยาต้ม ยามวง พร้อมทั้งแนะนำให้รับประทานพืชสมุนไพรสดเป็นอาหารและยารักษาโรค ครูสุนทร เล่าให้ผู้สื่อข่าวฟังว่า ตนเคยป่วยเป็นมะเร็งเม็ดเลือด และได้ศึกษาค้นคว้ายาสมุนไพรเพื่อรักษาตัวเองจนหายเป็นปกติ อาศัยความรู้ความสามารถด้านการแพทย์แผนไทยที่สืบทอดจากบรรพบุรุษมารักษาและถ่ายทอดให้คนในครอบครัวทั้งลูกชายและลูกสาว เพื่อให้สอบบประกอบโรคศิลป์ และสามารถรักษาคนไข้จนถึงทุกวันนี้

ครูเล่าให้ฟังถึงการปลูกสวนในบ้านของครูได้ปลูกยาไว้มากมายหลากหลาย เช่น ต้นขนุนไม้ยืนต้นเป็นทั้งผลไม้และเป็นยา ขนุนอ่อนนำมาต้มจะเป็นผักจิ้มน้ำพริก นำมาแกงต้มเปรอะใส่หน่อไม้ กินแก้ไข้ร้อนใน ช่วยขับสารพิษ ส่วนใบอ่อนจะช่วยขับลมบำรุงธาตุ ส่วนประเภทไม้ในครัว ทั้งพริก ตะไคร้ กระเพรา สารระเหย ใบมะยม นำมาทำเป็นอาหาร บำรุงสายตา แก้โรคเบาหวาน ต้นพลูควาว ซึ่งดอกมีสรรพคุณทางยา รักษาโรคเอดส์ โรคน้ำเหลืองเสีย โรคภูมิแพ้ ส่วนต้นจักรนารายณ์ รักษาโรคภูมิแพ้ น้ำเหลืองเสีย โรคสะเก็ดเงิน ต้องใช้สมุนไพรที่มีรสขม ต้นโกฐจุฬาลัมพา บำรุงตับ ยับยั้งโรครักษาหวัด แก้หัด ผักชีฝรั่งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานแก้มภูมิแพ้ได้ ต้นมะยมกินบำรุงประสาท ตันยกสักลูกแก้มรักษาปวดประจำเดือน ลูกสุกขับลมบำรุงธาตุ และตนได้รักษาผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อไม่เรื้อรังกว่า ๒๐ โรค เช่น โรคอ้วน ความดันโลหิตสูง โรคเกาต์ กระจกเสื่อมงูสวัด โรคสะเก็ดเงิน เป็นต้น

ปรึกษาปัญหาสุขภาพได้ ๑๖๕ หมู่ ๖ ทวีหัว อ.ศรีมหาโพธิ จ.ปราจีนบุรี ๒๕๑๔๐ โทร. ๐๘๙ ๐๑๕ ๗๔๘๘

ในส่วนของการถ่ายทอดองค์ความรู้ของ
ครูสุนทรนั้น ครูทำ ๓ รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ ๑ การศึกษาในระบบ เป็นวิทยากร
ให้ความรู้ในสถานศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัด
ใกล้เคียง

รูปแบบที่ ๒ การศึกษานอกระบบ เป็นวิทยากร
บรรยายให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เปิดหลักสูตร
อบรมระยะสั้น ใช้เวลา ๒ วัน ๒ คืน เพื่อให้ความรู้
ในการรักษาตนเอง การบริโภคอาหารที่ถูกต้อง
เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

รูปแบบที่ ๓ การจัดการศึกษาใช้ศูนย์การเรียนรู้
ภูมิปัญญาพื้นบ้านหัวข่า เป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษา
ดูงานและปลูกสมุนไพรรอบบยาแผนไทย

จากการที่ครูสุนทร เป็นบุคคลผู้มีความรู้
ความเชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย เป็นผู้นำความรู้
ความสามารถด้านการแพทย์แผนไทย และถ่ายทอด
ความรู้วิธีการปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง
ป้องกันเจ็บป่วยให้แก่ผู้อื่น พร้อมทั้งจะเป็นประโยชน์
โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจาก
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้เป็นครูภูมิปัญญา
ไทย รุ่นที่ ๖ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ช่องทางร้องเรียน/ร้องทุกข์ สกศ.

หากท่านมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา โปรดส่งข้อความร้องเรียนมาได้ที่ E-mail : pronec@onec.go.th หรือส่งจดหมายมาที่
สำนักสื่อสารสาธารณะ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
หรือสายด่วน โทร : ๑๑๑๑